

Svenska
Fyrsällskapet
www.fyr.org

Blänket

ÅRSBOK 2026
med Vårprogram

2026:1 Årg 30

Adress:

Svenska Fyrsällskapet
Box 1200
131 27 Nacka Strand
Tel 08 710 3333

Hemsida: www.fyr.org

Redaktör:

Maria Elsby
Terrassvägen 3 Stockevik
451 78 Fiskebäckskil
Mobil: 0707-804375

e-post:

maria.elsby@gmail.com

Ansvarig utgivare/ordf.

Jan Olsén
Boda Byväg 13
139 90 Värmdö
Tel. 0706-223137
e-post: jankg.olsen@gmail.com

Nästa manusstopp:
15 februari 2025

ISSN 1404-3262

Omslagsbild:

***Nolhagen nedre,
Mariestad***

Foto: Stefan Svensson

Svenska
Fyrsällskapet
www.fyr.org

Blänket

2026:1

Årsbok och
informationsskrift
för medlemmar i
Svenska Fyrsällskapet.

*Författarna är själva
ansvariga för artiklarnas
innehåll och bilder.*

Bankgiro: 5401-9344
Bank: Handelsbanken
IBAN: SE30 6000 0000 0005 0942 0818
Bic/Swift-code: HANDSESS
Organisations nr: 802439-0216

Innehåll

Gott Nytt År 2026	4
<i>Redaktionen</i>	
Gott Nytt Fyrår	5
<i>Jan Olsén</i>	
Svenska Fyrsällskapets program våren 2026	6
Kallelse till ÅRSMÖTE 2026 03 21	11
Årsberättelse för Svenska Fyrsällskapet gällande verksamhetsåret 2025	12
Medlemsstatistik	18
Förslag till VERKSAMHETSPLAN gällande Svenska Fyrsällskapet 2026	19
Ur fyrmästare Karl Borgströms dagbok	20
<i>Björn Sjöstedt</i>	
Svenska Fyrsällskapet fyller 30 år	27
<i>Jan Olsén</i>	
St. Mary's Optik	28
<i>Keith Morton</i>	
Sett från ordförandens horisont	33
<i>Jan Olsén</i>	
Bönan och Högbonden 16-20 september 2025	34
<i>Anders Unosson</i>	
Bokrecension	39
<i>Magnus Rietz</i>	
Fyr- och skärgårdskryssning med Birka Gotland 26-27/5 2026	40
Säker navigation när satellitnavigerings systemet är stört	42
<i>Jan Olsén</i>	
Kausahamnen på Nidingen	44
<i>Göran Andersson</i>	
Vill du visa Hoburg fyr under sommaren 2026?	46
<i>Göran Storm</i>	
Notiser	46
Till Esbjörn Hillbergs Minne	47
Klubbmärken, tröjor, m.m.	48
Hur blir jag medlem i Svenska Fyrsällskapet?	49
Hur gör man för att få en artikel publicerad i Blänket?	49
Svenska Fyrsällskapet; styrelse och kommittéer	50
Medlemsavgifter för 2026	51

Gott Nytt År 2026

Ljus i vintermörkret
Sune Wilhelmsson

Ett år går så fort och det verkar som om tid är en faktor som inte är konstant utan ändrar sig med åren. Den går fortare ju äldre man blir. Nåja, tiden har i alla fall räckt till för att få fram 4 nummer av Blänket + en överraskning i form av bilagan om "Livet på en fyrplats" under 2025.

Väldigt många har hört av sig och uttryckt sin glädje över Stina Nilssons berättelse.

Men låt mig ta det från början. Bilagan hade aldrig blivit av om inte föreningens mångåriga medlem Henrik Carlgren träffat på en snickare som visade sig vara fyrvaktarhustrun Stinas son. Så fick Henrik vetskap om Stinas skrift som egentligen var avsedd för hennes barn och barnbarn. Henrik fick Stinas tillåtelse att sprida denna trevliga berättelse till Svenska Fyrsällskapets medlemmar.

Henrik hade som sagt varit en mångårig medlem och har uppskattat mycket vad föreningen gjort för bevarandet av fyrarna och deras historia. Han ville nu på något sätt återgälda detta genom att generöst bekosta tryckningen av bilagan och också portofördyrningen så att alla dryga 5200 medlemmarna fick möjlighet att njuta av Stinas berättelse. Henrik är sjuk och ville klara av detta så snart som möjligt därav att det inte fanns någon förklaring till bilagan i 2025 års sista Blänket som redan var tryckt.

Ett jättestort tack till Henrik och Stina för att de möjliggjorde att alla medlemmar fick denna skrift. Jag var bara en mellanhand, men var den som fick ta emot allt beröm. Världen är inte alltid rättvis.

Jag vill också tacka mitt mångåriga bollplank i norr, d.v.s. Jan Magnusson i Sundsvall. Otaliga är de berättelser och notiser, om Draghällans fyrplats i inloppet till Sundsvall, som Jan försett mig med. Nu lägger Jan vid 94 års ålder ner rödpennan och tar av de kritiska glasögonen. Tack Jan för alla trevliga och intressanta mail, brev och telefonsamtal vi haft under många år.

Jag fick nyligen "Lubrikatorn", medlemstidningen för Medelpads Sjöhistoriska Förening. Redan på kuvertet där avsändaradressen var struken anade jag att något inte stod rätt till. Redaktören sedan 2006, Tore Olsson hade gått bort. Tore som jag haft kontakt med i så många år och som försett mig och Blänket med många artiklar och inte bara mig utan också Leif med mängder av fyrbilder till Fyrwiki. Jag har några artiklar, som Tore försett mig med, på lager som jag kommer att publicera postumt. Tore var av fyrsläkt och också medlem i Svenska Fyrsällskapet sedan grundandet. Frid över hans minne och gärning.

Medan jag är i farten med att tacka så vill jag göra just det till alla som medverkat i Blänket under året. Utan er hade det inte blivit något. Jag har lagt pusslet men med de bitar jag fått av er.

Redaktionen önskar alla ett **Gott Fyrår 2026**

Maria & Leif Elsby

Gott Nytt Fyrår

Välkommen till ett nytt spännande fyrår som är fyllt av roliga och berikande föredrag, utflykter och fyrkryssningar.

Fyra nummer av vår tidskrift Blänket får ni och vårt uppslagsverk Fyrwiki dateras upp löpande. Bl.a. annat har vi fyllt på med mycket information gällande våra lotsplatser.

Vårt fyrbesöksprojekt löper vidare. Just nu arbetar vi med Fårö och Örsjär.

Vi har också försett många fyrplatser på Norrlandskusten med fyrmaterial som kommer att användas i utställningar. Bönan, Bjuröklubb, Högbonden, Bergudden och Pite Rönnskär är mottagare. Nidingens fyrplats har också försetts med frysaker som kommer att bli en utställning.

Några utflyktsmål som är fantastiska att besöka är Hållö, Vinga, Nidingen, Morups Tånge, Sandhammaren, Ölands södra och norra fyrplats, Hoburgen, Landsort, Bönan, Bjuröklubb, Högbonden och Rödkallen.

För er som varit medlemmar i minst två år gäller att ni kan boka en vecka på Sjöfartsverkets fritidsställen. Hållö, Kullen, Sandhammaren, Hjortens udde, Hoburgen och Fårö. Ni måste vara ute i god tid.

Bokas på mail: fritidsbostader@sjofartsverket.se

För Er som är ute med båt finns en trevlig sak i att gå in på Fyrwiki när en fyr passeras så får ni mycket information där.

Arbetet i våra farleder fortsätter. Fartygen förändras och då måste farleder anpassas. Några gamla fyrar har rivits och nya har kommit till. Se till att ni har aktuella sjökort.

En sista sak. Jag får ganska ofta kommentarer om varför vi engagerar oss i ett fyrsystem som är under avveckling. Verkligheten är tvärt om. Det sker mycket underhåll och modernisering med mycket ny teknik av våra fyrar.

Den analoga navigationen har växt sig starkare när det digitala i form av GPS är stort. Fyrsystemet har en viktig plats i framtiden i den säkra navigationen.

Ha ett Gott Nytt År

Jan Olsén

Ordf. Svenska Fyrällskapet

OBS! Om vi tvingas ställa in föredrag eller utflykter kommer detta att anslås på Fyrsällskapets hemsida www.fyr.org. Kontrollera på hemsidan innan du ger dig iväg!

Svenska Fyrsällskapets program våren 2026

11 februari Stockholm

Lotsbesök

Skeppsholmens Folkhögskola, Slupskjulsvägen 12, onsdag 11 februari kl 19.00.

Lotsen Hanna Odengrund från Oxelösund som lotsar 100.000 tonnare till Oxelösund och Norrköping kommer och berättar för oss.

Resväg kommunalt: Buss 65 till busshållplats Moderna Muséet på Skeppsholmen, gå c:a 100 m mot norra udden. Parkering finns i anslutning till Folkhögskolan.

Lokal: Tackelkammaren, ingång vid Huvudentrén.

Inträde: 20:- (obligatoriskt), **inträde + kaffe med kaka 40:-.**

Anmälan senast 7 februari till Jan-Bertil Sölvén, tel. 0734-445915 eller mail till ulf.schloss@telia.com.

28 februari Göteborg

Fyrpyssel för barn

Samling Göteborg, Axel Dalströms torg, sal A, lördag 28 februari kl 14-16.

Vi fyrpysslar: trycker fyrmotiv på diskdukar, målar fyrar, kanske gör en fyrreflex, bygger fyrmodeller i papper mm. Funderar på fyrar varför finns de?

Ålder 6-12 år i vuxen medlems sällskap

Avgift: Ingen

Anmälan: ingen, dropp in i mån av plats

Max : 25 barn

Fyrsällskapet bjuder alla barn på festis och bulle och kaffe till medföljande vuxen.

Vid frågor sms till Marie Tilosius 0705-545151

11 mars Kalmar

Svenska fyrsystem

Nordic International School, Nygatan 18B i Kalmar, onsdag 11 mars kl. 19.00,

Jan Olsén, ordförande i Svenska Fyrsällskapet, berättar och visar bilder om svenska fyrsystem.

Avgift: Ingen

Anmälan till Fleming Eklund **senast den 25 februari** tel. 0705180671, eller mail fystad8@gmail.com

15 mars Lysekil

Allmogeåtar på Bassholmen

Lysekil, Vikarvets museum, söndag 15 mars kl. 14-16

Anna Holme, visar bilder och föreläser om Föreningen Allmogeåtar verksamhet på Bassholmen och om olika traditionella båttyper från Bohuslän. Kanske dyker det upp en eller annan fyr också.

Anmälan och Avgift: Ingen. Kaffe finns att köpa.

Arrangemanget är ett samarbete mellan Svenska Fysrällskapet och Föreningen Allmogebåtar. Vid frågor sms till Magdalena Skalegård tel 070 234 5474

16 mars Göteborg

Min uppväxt på 3 olika fyrplatser

Skeppet Göteborg, fd Sjömanskyrkan vid Stigbergstorget, Amerikagatan 2, måndag 16 mars kl 19.00

Björn Sjöstedt, fyrvaktarson, berättar i ord och bild om sin uppväxt på 3 olika fyrplatser - Örskär, Gotska Sandön och Nidingen.

Missa inte detta tillfälle! Björn är idag en av få som ännu kan berätta hur det var att växa upp på fyrplatser. Han har även arbetat som fyrbiträde på Tistlarna och Nidingen.

Anmälan: ingen

Avgift: 50 kr inklusive kaffe/te och bulle. Betalning med Swish eller kontant (ha med jämna pengar). Vid frågor sms till Marie Tilosius 0705-545151

18 mars Stockholm

Bjuröklubbs fyr

Skeppsholmens Folkhögskola, Slupskjulsvägen 12, onsdag 18 mars kl 19.00.

Staffan Markström besöker oss och berättar om fyren och fyrplatsen där han i många år varit verksam.

Resväg: se 11 februari.

Lokal, Sjösala, ingång vid huvudentrén

Inträde: 20 kr (obligatoriskt), inträde + kaffe med kaka 40 kr.

Anmälan senast 14 mars till Jan-Bertil Sölvén, tel 0734-445915 eller mail till ulf.schloss@telia.com.

21 mars Onsala

Årsmöte

Välkomna på Svenska Fysrällskapetets 29:e årsmöte lördagen 21 mars.

Årsmötet hålls i **Onsala Båtmuseum**.

Alla medlemmar är varmt välkomna att delta i årsmötesförhandlingarna och visningen av Båtmuseet. Se inbjudan och anmälan till årsmötet på annan plats i denna skrift!

15 april Stockholm

Att angöra Norrlands hamnar

Skeppsholmens Folkhögskola, Slupskjulsvägen 12, onsdag 15 april kl 19.00

Thore Hansson, mångårig befälhavare på Johnson Line berättar för oss om Norrlandshamnar han besökt.

Resväg: se 11 februari

Inträde: 20 kr (obligatoriskt) inträde + kaffe med kaka 40 kr.

Anmälan senast 11 april till Jan-Bertil Sölvén tel 0734-445915 eller mail till ulf.schloss@telia.com

3 maj Lysekil

Med Harry i Brofjorden

Lysekil, Södra hamnen, söndag kl. 13-16

Vi går från Södra hamnen i Lysekil med föreningen L Laurins k-märkta bogserare Harry

och rundar kassunfyrarna **Dynabrott och Brandskärsflak**. Därifrån går vi in Brofjordsleden till i höjd med Preemraff för att så återvända till Lysekil. Guidning under turen.
Kostnad: 250 kr/person.

Bindande anmälan till Magdalena Skalegård tel 070 234 5474 mellan **1 och 21 april**. Resan betalas med Swish vid ombordstigning. Begränsat antal platser!
Vid frågor sms till Magdalena Skalegård tel 070 234 5474

14-17 maj Gotland

Hoburg fyr

Hoburg fyr och fyrutställning håller öppet för visning och besök varje dag 14-17 maj kl 11-17.

23 maj Göteborg

Utflykt till Särдал fd Livräddningsstation och Morups Tänge fyr

Samling Gustav Adolfs torg, Göteborg lördag 23 maj kl 09.20. Åter kl 17

Påstigning kan ev. också ske på annan plats utmed vägen.

Vi åker i buss till **Särдалs fd livräddningsstation**, söder om Falkenberg. **Harplinge hembygdsförening** tar emot oss och guidar och berättar om livräddningsstationen. Läs mer www.harplingehembygd.se.

Efter besöket på Särdal kör vi norrut till **Morups Tänge fyrplats**. Morups Tänge fyr tändes 1843 och har, som en av få fyrar, kvar samma originallins som den hade från starten. **Morups Tänge Fyrsällskap** guidar oss runt på fyrplatsen. Vi får gå upp i fyren, gå runt i muséet och handla i presentboden, läs mer www.morupstangefyr.weebly.com. Efter fyrbesöket åker vi tillbaka till Göteborg där vi är senast kl 17.

Antal:40

Avgift: 280 kr, bussresan och inträde Särdal och Morups Tänge

Anmälan som är bindande till fyrprogvast@gmail.com **15 april-10 maj** efter bekräftad plats så skall avgiften betalas in till Fyrsällskapets bankgiro 5441-3174 inom 5 dagar. Ange ditt namn, medlemsnummer och Morup på inbetalningen.

Medtag egen matsäck. Ha kläder efter väder.

Vid frågor sms till Marie Tilosius 0705-545151

26-27 maj Stockholm

Fyrsafari med Birka

Två-dagars båtkryssning med fyrguidning.
Se information på annan plats i denna skrift

3 juni Syd

Bornholm runt med buss

Vi tar katamaranen från **Ystad till Bornholm** på morgonen kl. 08.00. Bilparkering i Ystad finns vid färjan.

Buss väntar på kajen i Rönne kl.10.00. Med den åker vi runt ön och **besöker fyrar** och annan historia. Lunchen blir på ett fiskrökeri med fiskbuffé, men denna **ingår inte i priset**. Vi är tillbaka i Ystad kl.18.00. För alla **resekostnader 500:-SEK/person**.

Anmälan senast den 3 maj till Fleming Eklund tel. 0705-180671, eller mail fystad8@gmail.com

13 juni

Utflykt till Bönans fyr och Almagrundets fyrskepp i Gävle

Lördag 13 juni kl 10.00 samlas vi på parkeringen vid infarten till Sjöfartsverkets Lotsstation o Bönans Fyrplats i Gävle

Vid den gamla Bönans fyr från 1840, finns i den sammanbyggda fyrmästarbostaden en utställning om fyr-, lots- och tullverksamhet vid Bönans lotsplats mm. Bönans fyr blev statligt byggnadsminne 1978. En ny fyr som är i drift idag, byggdes 1947 i nära anslutning till den gamla fyren.

Kl 13 är det dags för besök på Almagrundets fyrskepp som genomgår en omfattande renovering.

I Bönans samhälle finns, direkt utefter vägen till fyren, ett café som serverar mat och fika. Alternativt tar du med dig matsäck, som kan ätas ute vid t.ex. fyren. I anslutning till caféet finns ett gammalt fiskekapell, som kan öppnas för besök.

Var och en tar sig själv till samlingsplatsen vid Bönans fyr kl 10.00

Hemresa beräknad till 15-tiden. Resan Stockholm - Gävle tar c:a 2,5 timmar med bil. Vid Almagrundet finns bilparkering mot avgift.

Deltagaravgift är 100 kr per person, som gäller för både Bönan och Almagrundets fyrskepp.

Anmällda deltagare får en vägbeskrivning från Bönans fyr till Almagrundet.

Senaste anmälan den 6 juni på mail till j.solvin@outlook.com.

Betalning av deltagaravgift via swish Ulf Schloss på tel: 0704-672473 också senast 6 juni.

1-9 augusti

Dagsutflykter till Måseskärs fyrplats

Under Västerhavsveckan v 32 (1-9 aug) finns det möjlighet att komma ut till Måseskärs fyrplats och få en guidning om den gamla fyren på ön. Heidenstamsfyren är öppen för besök och guidas av medlemmar i Svenska Fyrsällskapet.

Du kan **boka** båtfärd t/r Käringsön-Måseskär från 1 juni

För mer information gå in på hemsidan till Måseskärs Vänner www.maseskarsfyr.se efter 25 maj.

15-16 augusti.

Internationella Fyrdagen/fyrhelgen

Svenska Fyrsällskapet arrangerar den Internationella Fyrdagen på den tredje helgen i augusti. Lokala avvikelser kan förekomma, för besked se:

<https://fyr.org/aktiviteter/internationella-fyrdagen.html>

Den Internationella Fyrdagen firades första gången 2002 och firas sedan dess varje år på många fyrplatser runt Sveriges kust.

Utflykt till Väderöbods Fyrplats 15-16 augusti (Reserv 22-23 aug.)

Samling i Hamburgsund vid fotbollsplanen 200 m norr om färjan till Hamburgön, lördag 15 augusti kl 10.00. GPS-adress Strandvägen 22.

Beräknad återkomst till Hamburgsund kl 17 på söndagen. Båtresan tar 1,5 tim till Väderöbod.

Föreningen guidar besökarna runt i husen och på ön samt lagar och serverar maten som vi förhoppningsvis äter utomhus. De som vill och kan får gå upp i fyren. På grund av förlängd fågelskyddsperiod kan vi bara gå på södra delen av ön.

I arrangemanget ingår kaffe på utfärden, lunch, middag, frukost och lunch före avfärd inklusive måltidsdrycker. Vid tjänligt väder på hemresan kan vi gå en liten omväg förbi de vackra öarna Florö och Dyngö/Fläskön utan landstigning. Vädret påverkar vad vi kan göra. Täckor och kuddar finns på Väderöbod. Tag med lakan, örngott, handduk och (bad)kläder efter väder samt egen flytväst. Övernattning sker i huvudsak i dubbelrum. Toalett (dass) finns utomhus.

Kostnad: 1800 kr/person. Deltagare minimum 5 max 10.

Anmälan senast 1 augusti till Magnus Blomstrand, tel. 0732-305229 eller e-post blomstrandmagnus@gmail.com och därefter insättes avgiften 1800 kr/person på Föreningen Väderöbods plusgiro 330684-2 inom 7 dagar. **OBS. Anmälan är bindande efter 1/8** och giltig när avgiften är betald. Vid avanmälan efter 1 augusti återbetalas inte avgiften.

Vid inställd tur på grund av väder betalas hela avgiften tillbaka. En kölista upprätthålls vid fler än 10 anmälningar. Var noga med att ange Väderöbodsresa samt namn och telefonnummer så att det går att meddela om turen måste ställas in. Beslut om utfärd baserat på vädret tas på torsdag kväll före avfärden. Vid prognos om sydvästlig vind över 9 m/s kommer vi att ställa in turen. Vid andra vindriktningar än sydväst tål vi lite högre vindstyrkor. Problemet är att komma in i hamnen. Vi ställer inte in på grund av regn eller temperatur.

Denna utflykt ordnas av **Föreningen Väderöbod** på initiativ av Fyrsällskapet, Programkommitté Väst. Båtresa ut till Väderöbod sker i föreningens båt eller annan privat öppen båt. Resan sker på deltagarnas egen risk.

Arrangemang anordnade av andra

Briggen Tre Kronor

Den 14:e maj börjar säsongen 2026 med fyrsafaris i ytterskärgården med vår mångåriga guide Jan Olsén, som dessutom är Svenska Fyrsällskapets ordförande. Lita på att han kan berätta om fyror och skärgården!

Passar inte torsdagen så kan du segla på fredagen den 15:e maj.

Avgång från Nynäshamns gästhamn, du ser garanterat fartyget ute på piren.

Losskastning kl 10.00 och åter kl 17.00 också i Nynäshamn.

Bokning sker via Briggen Tre Kronors hemsida, briggentrekronor.se

Pris: Vuxen 1950 kr och barn 975 kr.

I priset ingår för- och eftermiddagsfika med ombordbakat samt lunch.

Kallelse till ÅRSMÖTE 2026 03 21

Välkomna till Svenska Fyrsällskapets 29:e årsmöte lördag den 21/3 kl 13.00.
Årsmötet äger rum i **Onsala båtmuseum**

PROGRAM

11.00 – 13.00	Det bjuds på en enklare lunch. Guidning i muséet
13.00	Årsmötesförhandlingar enligt nedanstående agenda.
14.30	Föredrag gällande aktuellt läge vid våra fyrplatser.

ÅRSMÖTESAGENDA

1. Årsmötet öppnas
2. Val av mötesordförande
3. Val av mötessekreterare
4. Val av justeringspersoner tillika rösträknare
5. Fråga om kallelsen är stadgeenligt utlyst
6. Anmälan av övriga frågor
7. Verksamhetsberättelse och ekonomisk rapport gällande 2025
8. Revisionsberättelse gällande 2025
9. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen gällande 2025
10. Val av föreningsordförande för 2026
11. Val av styrelse för 2026 och 2027
12. Val av två revisorer jämte en revisorssuppleant för 2026
13. Val av valberedning för 2026
14. Fastställande av årsavgift för 2027
15. Verksamhetsplan och budget för 2026
16. Inkomna motioner
17. Övriga frågor
18. Årsmötet avslutas

Motioner till årsmötet ska ha inkommit till Svenska Fyrsällskapet senast den 1 mars 2026 till mailadress: ulf.schloss@telia.com

Obligatorisk anmälan till årsmötet senast den 1 mars

Anmäl på mail till: ulf.schloss@telia.com

Hjärtligt välkomna

Jan Olsén

Ordförande

Årsberättelse för Svenska Fyrsällskapet gällande verksamhetsåret 2025

MEDLEMMAR

Vid årsskiftet hade vi 5329 medlemmar.

FYRBESÖKSPROJEKTET

- Arbetet med fyrutställningarna har fortsatt.
- Landsort är klart och invigt.
- Bönan, Högbonden, Bjuröklubb, Pite Rönnskär och Bergudden har fått leverans av fyrutställningsmaterial. Utställningsarbete pågår.
- Renovering och iordningställning av Fårö mistmaskinhus för utställning pågår.
- Renovering och iordningställning av Örskärs fotogenbod för utställning pågår.
- Huvudskär har fått nytt och starkare fyrsken.
- Leverans till och planering för utställning på Nidingen genomförd.
- Utställningsarbetet på Måseskär pågår.

BLÄNKET

Vår mycket uppskattade tidskrift Blänket har utkommit med fyra nummer under året.

I Blänket nr fyra hade vi också en bilaga gällande livet på fyrplatsen Ölands Södra Udde. Bilagan sponsrades av en medlem.

FYRWIKI

Uppslagsverket har fortsatt att kompletteras och utvecklas. Bl.a. har ett omfattande lotsregister tillförts.

FYRPERSONALREGISTRET

Registret har kompletterats med nya personer och foton. Information gällande bemanningen och deras anhöriga återfinns här.

HEMSIDAN, SOCIALA MEDIER

Uppdateringar har genomförts löpande. Många besök på hemsidan samt sociala medier.

DATATEKNIKEN

Ett flertal uppgraderingar har genomförts så vi kan garantera kvalitén och säkerheten gällande Blänket, Fyrwiki, Hemsidan, Fyrpersonalregistret och Medlemsregistret.

FYRKRYSSNINGEN MED FARTYGET BIRKA GOTLAND

Fyrkryssningen genomfördes i svenska och åländska farvatten.

1120 passagerare deltog där merparten var medlemmar i Svenska Fyrsällskapet..

Planering för fyrkryssning 2026 pågår.

SAMVERKAN MED SJÖFARTSVERKET.

En nära och konstruktiv samverkan med Sjöfartsverkets HK och Sjöfartsverkets centrala förråd i Norrköping. Samverkan har mest handlat om fyrbesöksprojektet.

SAMVERKAN MED SMTM (Statens Maritima och Transporthistoriska Muséer.)

En nära och konstruktiv samverkan. Vi har planerat för fyrforum runt Skånes kust. Vi har också en samverkan gällande vårt fyrbesöksprojekt.

SAMVERKAN MED RAÄ (Riksantikvarieämbetet)

En viktig samverkan så våra utställningar utförs på ett riktigt sätt så de Statliga byggnadsminnena inte påverkas negativt av vårt arbete.

SAMVERKAN MED SVENSKA KRYSSARKLUBBEN

En nära och konstruktiv samverkan. De passar vår telefon och mailadress, hanterar vårt medlemsregister samt sköter vår bokföring.

DELTAGIT I INTERNATIONAL MARINE, LIGHTHOUSE TOURISM AND MARITIME HERITAGE CONFERENCE 2025

Fyrkonferens i Dublin gällande utveckling, samarbete och information runt maritim kulturhistoria och fyrturism. 7 – 8/10 i Dublin.

NORSK FYRFÖRENING.

Digital samverkan. Målet är gemensamma aktiviteter.

PROGRAMKOMMITTÉ SYD

19/3 Föredrag i Malmö Svenska Fyrssystem. 11/5 Utflykt till Malmö Inre fyr och Teknik och Sjöfartens hus. 6/9 Utfärd till fyren God Natt. 22/10 Föredrag i Råå Svenska Fyrssystem.

PROGRAMKOMMITTÉ VÄST (antal deltagare inom parentes)

28/2 Utflykt till Esbjörn Hillbergs Fyrsamling (12). 18/3 Föredrag Nidingens fyrplats / Våra fyrar idag (31). 7/5 Filmkväll: Fyrresor till Danmark och Norge (17). 10 – 11/5 En natt på Nidingens fyrplats (20). 18/5 Dagstur till Vinga (12). 2-10/8 Dagsutflykter till Måseskär (192). 17/8 i Lysekil Fyrspaning (>40). 6 – 7/9 En natt på Nidingens fyrplats (20). 14/9 Utflykt till Böttö fyrplats (40). 25/9 Föredrag Fyrar, Mystik, Musik och Mord (40). 23/10 Föredrag i Henån om Föreningen Allmogebåtar på Bassholmen (40). 23/10 Föredrag Kusters Maritima Nationalpark och Ursholmens fyr. (39) 16/11 Poängpromenad med fyrfrågor (20). 20/11 Föredrag Vippfyrar och Mariestads fyrar (20).

Deltagit som utställare i Långedrag 6/6, på träbåtsfestivalen i Skärhamn 4-6/7, och Öppet varv på Orust 22-24/8.

PROGRAMKOMMITTÉ ÖST

12/2 Ett år i ytterskärgården (43). 12/3 Föredrag Spännande kväll med Stockholms Sjöpolis (39). 9/4 Föredrag De som bevakar våra kuster. 17/5 Landsort, invigning av

fyrutställning (>70). 20 – 21/5 Fyrsafari med fartyget Birka Gotland (1120). 15/6 Utflykt till Huvudskär. (23). 10/9 Föredrag Hands 2 ocean (22). 20/9 Utflykt till Sjöfartsmuséet i Älmsta (c:a 20). 15/10 Föredrag Gamla båtvrak i Stockholms skärgård (37). 12/11 Föredrag Gotska Sandön (63).
Deltagit som utställare i Båtmässan: Allt för sjön.

PROGRAMKOMMITTÉ GOTLAND

29/5 – 1/8 Visning av Hoburgens fyr..

ÅRETS VIPP

Priset tilldelas enskild person, förening, myndighet eller företag som gjort en betydande insats på ett eller flera av de områden som finns i Svenska Fyrsällskapets stadgar.

Årets VIPP tilldelades fyrföreningen Morups Tånge för deras omfattande publika verksamhet vid fyrplatsen.

INTERNATIONELLA FYRDAGARNA

52 fyrrar runt hela vår kust höll öppet.

Trots tråkigt väder var det c:a 5000 besökare.

ESBJÖRN HILLBERGS MINNESFOND

Under året har följande bidrag på 25.000 kr vardera utbetalats till:

- Fyrstugan. Sättersholmens fyr för renovering av lanterninen
- Nidingens vänner för renovering/målning av södra fyren
- Ratan för förstudie av återställande av klockstapel
- Stora Fjäderägg för uppbyggnad av fyrmuseum

ARV

Tillsammans med tre andra ideella föreningar har vi erhållit ett arv.

I skrivande stund pågår arbetet med att utreda hur arvet skall hanteras och fördelas.

GÅVOR

- Donation av Henrik Carlgren om 35.900:- för utgivandet av berättelsen gällande livet på fyrplatsen Ölands Södra Udde.
- Till minne av Gun Wirén 4.800:-.
- Frank Rosenius har donerat en tavla.

REVISORERNA

Ett bra samarbete.

STYRELSEMÖTEN

Vi har genomfört tre digitala och två träffmöten.

Jan Olsén
Ordförande

Ulf Schloss
Vice ordförande

Björn Hedberg
Sekreterare

Ann Holmdahl
Kassör

Christian Lagerwall
Ledamot

Ann Christine Egelberg
Ledamot

Leif Elsby
Ledamot

Hans Falk
Ledamot

Marie Cervin
Ledamot

Enligt styrelsebeslut är namnteckningarna borttagna för att undvika otillbörligt nyttjande. Namnteckningarna finns i originalhandlingarna.

Bokslut år 2025

Svenska Fyrsällskapet Org.nr. 802439-0216

Resultatrapport perioden 2025 01 01 - 2025 12 31 (Kr)

Intäkter		Utgifter	
Medlemsavgifter enskilda	1.036.481	Hyreskostnader	45.360
Medlemsavgifter förening	21.200	Broschyrer, reklamtryck	30.350
Medlemsavgifter företag	15.000	Reklamsaker	2.030
Fyrhandbok	6.900	PR/Fyrskyltat m. m.	2.775
Bidrag och gåvor	57.653	Båtmässa Stockholm	18.275
Försäljning varor	23.913	Båtmässaa Göteborg	6.426
Ränta	23.317	Kontorsmateriel	23.710
Summa intäkter	1.184.464	Blänket tryckning	189.220
		Övriga trycksaker	51.326
		Porto /paket	34.060
		Blänket, distribution	109.215
		Styrelsemöte/Årsmöte	154.311
		Ekonomiredovisning SXX	23.500
		Medlemsservice SXX	19.160
		Blänket konsultarvode	7.488
		Dator, programvaror, hemsida	34.227
		Medlemssystem datalagring	1.050
		Medlemssystem underhåll	33.813
		Hemsida underhåll	5.731
		Gireringar, avgifter	19.907
		Programkommitté Stockholm	21.300
		Programkommitté Västkusten	20.000
		Programkommitté Syd	13.779
		Reseersättningar	40.535
		Utställningar besöksfyrar	81.156
		Landsort	137.196
		Örskär	26.491
		Färö	395.736
		Hoburgen	13.625
		Bjuröklubb/Pite Rönnköär	52.436
		Stipendier	100.000
		Diverse kostnader	7.380
		Summa utgifter	1.721.568
		Årets resultat	-537.104

Balansrapport 2025 12 31 (Kr)

Tillgångar	2025-12-31	2024-12-31
Bank	563.667	119.873
Placeringskonto bank	0	1.008.625
Affärskonto/kort bank	6.796	998
Fondkonto	2.785.365	2.785.365
Kortfristiga tillgångar	6.000	0
Summa tillgångar	3.361.828	3.914.861
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	798	16.726
Eget kapital:		
Ingående eget kapital	3.898.135	4.117.205
Årets resultat	-537.104	-219.070
Utgående eget kapital	3.361.031	3.898.135
Summa skulder och eget kapital	3.361.829	3.914.861

Göteborg 2026-01-05

Ann Holmdahl
Kassör

Medlemsstatistik

Datum	Förändringar under året			Antal medlemmar				
	avgång	nya	netto	e	ef	i	f	totalt
19961231	0	70	70	50	15	3	2	70
19971231	0	150	150	181	29	7	3	220
19981231	11	195	184	325	62	13	4	404
19991231	14	200	186	477	87	21	5	590
20001231	47	427	380	790	145	29	10	974
20011231	67	430	363	1074	207	39	17	1337
20021231	98	521	423	1405	291	42	22	1760
20031231	137	647	510	1812	390	47	21	2270
20041231	168	543	375	2100	478	48	19	2645
20051231	189	561	372	2401	546	51	19	3017
20061231	217	371	154	2553		59	13	2625
20071231	227	395	168	2715		64	14	2793
20081231	244	392	148	2857		69	15	2941
20091231	309	335	26	2877		74	16	2967
20101231	279	216	-63	2814		76	14	2904
20111231	275	234	-41	2776		74	13	2863
20121231	213	337	124	2895		78	14	2987
20131231	184	250	66	2940		79	14	3033
20141231	173	480	307	3251		78	11	3340
20151231	213	476	263	3513		79	11	3603
20161231	290	493	203	3715		79	12	3806
20171231	213	451	238	3952		80	12	4044
20181231	296	433	137	4087		81	13	4181
20191231	299	430	131	4212		78	14	4304
20201231	275	644	369	4579		77	12	4668
20211231	294	511	217	4795		78	10	4883
20221231	334	500	166	4960		82	14	5056
20231231	437	498	61	5045		76	14	5135
20241231	476	611	135	5184		73	15	5272
20251231	479	537	58	5241		72	16	5329

Typ av medlem: e = Enskild medlem, f = Företag, i = Förening, institution, etc.

FÖRSLAG TILL VERKSAMHETSPLAN GÄLLANDE SVENSKA FYRSÄLLSKAPET 2026

- Ge ut fyra nummer av vår tidskrift Blänket.
- Underhålla och komplettera Fyrwiki.
- Underhålla och komplettera fyrpersonalregistret.
- Underhålla och driva hemsidan.
- Verksamhet för tre programkommittéer.
- Genomföra utflykter och resor.
- Delta i marina mässor.
- Dela ut ekonomiskt stöd till enskilda och organisationer som skall informera och/eller bevara det som hör till fyrsystemet.
- Genomföra utställningar på fyrplatser.
- Renovera och underhålla speciellt utsedda platser och fyrföremål med koppling till våra fyirutställningar.
- Samverka med nordiska fyrföreningar.
- Delta i europeiska fyrsammankomster.
- European Routes of Lighthouses.
- Samverka med Svenska Kryssarklubben.
- Samverka med Sjöfartsverket.
- Samverka med SMTM. (Statens Maritima och Transporthistoriska muséer.
- Samverka med Statens fastighetsverk.
- Samverka med RAÄ (Riksantikvarieämbetet).
- Genomföra fyrforum i Skåne.
- Genomföra fyrokryssning med fartyget Birka Gotland.
- Genomföra fyrokryssning med Briggen Tre Kronor.
- Genomföra två styrelsemöten där vi träffas och tre digitala möten.

Ur fyrmästare Karl Borgströms dagbok

Björn Sjöstedt

Karl Borgström

Anna Borgström
f Holmgren

Karl Borgström föddes den 28/11 1879 på Alnön, Börstils socken i norra Uppland. Fadern, smeden Mattias Borgström, född 1837, dog redan 1882. Modern, Maja-Brita Matsdotter, levde mellan åren 1838 och 1908.

Äldste brodern **Jakob** (f.1866), tjänstgjorde på fyren Björn som fyrbiträde och vid ett besök hos denne omkring sekelskiftet träffade Karl för första gången sin blivande hustru, **Anna**, dotter till fyrvaktaren **Johan Erik Holmgren** och hans hustru **Lovisa Gustafva Söderman**.

Jakob Borgström

Karl och Anna gifte sig 1909 och fick sitt hem på övre våningen hos Annas föräldrar i Öregrund. Detta förblev deras hem livet ut. Han köpte fastigheten 1921 då svärmodern dött. Där lät han bygga ett tredje hus, "brygg-huset", som innehöll tvättstuga med kammare och höns hus, vilket senare blev verkstad. Karl dog 1960 och Anna 1964.

De fick fyra barn: **Sigurd** och **Erik**, födda 1910 (blivande lot-sar), **Ingegerd**, f. 1914 och **Olga**, f. 1917 (som gifte sig med sedermera fyrmästaren **Vincent Sjöstedt** och blev min mor).

Lovisa Holmgren
f Söderman (svärmor)

Johan Erik
Holmgren (svärfar)

År 1903 kom Karl till **Kopparsternas fyrskepp** norr om Gotska Sandön. I en svart anteckningsbok började han då lite sporadiskt föra en sorts dagbok. Jag har valt ut några avsnitt som har med Karls liv på fyrskepp att göra men också en del av mera privat slag. Min avsikt är att teckna ett porträtt av en man som tillbringat 36 år ombord på fyrskepp. (Dagböckerna tillhör sondottern Lena Thorsson, dotter till Sigurd).

Där dagböckerna sviker kompletterar jag med egna minnen av min morfar.

Dagbok För År 1903 Å Fyrskeppet Kopparstenarna

Afreste hemifrån den 8 Mars 1903 till Stockholm för att börja utrustningen på Fyrskeppet No 23 Kopparstenarna.

Afgick från Stockholm den 14 Mars kl 12 och kom till Sandhamn kl 5 efm afgick derifrån den 15 kl 5 fm kom till stationen kl 5,30 efm. så började detta års sommarnöje med att rulla å slingra.

Den 14 Aprill afseglade Sjöberg och jag till Sandön för att hemta Posten återkom den 16.

Tidigt på morgonen den 20 april observerades nödsignaler från skonaren Artur och tre man plus fyrmästaren gav sig iväg till skonaren som låg i marvatten. De seglade in henne till Huvudskär. Tidigt på morgonen den 23 var fyrskeppsmännen tillbaka på Kopparstenarna.

Den 14 maj, skriver Karl, reste fyrmästaren, maskinisten och Fröken Anna till Sandön. *Mester afreste till Stockholm för att hafva sin Permission. Den 17 återkom Fyrmästaren och Anna.* Fröken Anna torde ha varit fyrmästarens dotter. Kopparstenarnas kontakt med yttervärlden gick via Gotska Sandön. Där fanns en hög mast som användes för att signalera till fyrskeppet när det fanns post och proviant att hämta. Morfar har med säkerhet varit till Sandön många gånger under åren på Kopparstenarna och då bör Karl Borgström ha träffat Karl Bourgström, öns fyrmästare och känd från Albert Engströms bok om Sandön.

*Sönerna Sigurd och Erik Borgström.
Båda blev lotsar*

*Döttrarna Ingegerd Wennerström och
Olga Sjöstedt*

År 1907

Den 1sta Aprill började jag att tjenstgöra ombord på fyrskeppet No 5 Svenska Björn. Vi afgick från Stockholm. den 6 Aprill kl 2 em. kom till Sandhamn 7 em. afgick sedan från Sandhamn den 7 kl 6 fm och ankom till stationen kl 2 em. så började vårat sommarnöje 1907.

Den 26/6 till 12/7 har Karl permission (semester?) och den 29 juli kommer fyrmästaren med motorbåten. (Det förefaller som om det var en viktig händelse, värd att notera).

Från den 14 september 1907 har Karl tjänstledigt för att studera vid navigationsskolan i Gävle. Den 9 juni 1908 avlägger han *Styrmans jemte Ångbåtsbefälhavare examen*.

Sedan följer i dagboken anteckningar om privatlivet. Modern avlider den 30 april 1908. Sedan besöker han först fyrskeppet Svenska Björn tillsammans med fästmon Anna och hennes syster Olga och därefter sitt föräldrahem på Alnön och Anna är med även där. Den 29 juni lämnar han Alnön och via Stockholm och Furusund återvänder han till Svenska Björn. Mellan den 23 september och 16 oktober har han semester.

Den 31 december lättar fyrskeppet ankar och går in till Stockholm. Färden börjar kl. 7 på morgonen och slutar 9 på kvällen. Fyrskeppet börjar avrustas den 4 januari och dagen efter mönstrar Karl av.

Den 12 februari 1909 antas Karl som fyrvaktare på Almagrundet dit han kommer den 26. Fyrskeppet ligger då i hamn sedan den 19/2 på grund av is.

Den 2 mars gör man ett försök att gå ut till stationen men måste vända. Isen hindrar fortfarande. Man gör ett nytt försök den 2 april men får då vända på grund av hård nordlig bris. Nästa dag ger man sig iväg från Sandhamn kl. 7 och kommer fram till stationen kl. 9.30.

Det framgår av det följande att det inte är det ordinarie skeppet som gått ut utan "25:an". Fyrmästaren beordras iland för att utrusta Almagrundet No 2 som ligger i Stockholm. Det går tydligt till så att Vega kommer ut med order till fyrmästaren att denne skall in till Sandhamn för att *"tillifonera till Lotskaptenen"*.

Det är inte helt lätt att tolka alla uppgifter i dagboken (man får ibland läsa mellan raderna) men det förefaller som om "2:an" anländer från Stockholm (där hon rustats) till Sandhamn den 20 april och att fyrmästaren dagen därpå återvänder till "25:an" på stationen. Karl får då order att följa med till Stockholm för att närvara vid *"krigsrätt angående olyckan på Sv Björns motorbåt samt återkom ombord den 24."* Tyvärr finns inga uppgifter om denna olycka i dagboken.

Efter detta följer en mycket detaljerad redogörelse för vad som händer ombord fram till den 12 juni. Bl.a. får fartyget besök av lotskaptenen som anlänt med lotsångaren Stockholm.

Den 12 juni lämnar Karl fyrskeppet för permission: han skall nämligen gifta sig med Anna som han hela tiden i dagboken kallar "min älskling". Bröllopet äger rum i Stockholm den 23 juni 1909, tydligt i närvaro av Annas syster Olga och hennes blivande man Erik Westin. Karl ger mycket exakta upplysningar om datum och det kan vara av intresse att se hur de reser från den ena platsen till den andra på några dagar. Tyvärr säger han ingenting om hur de färdas. Svågern Erik Westin skaffade tidigt bil men knappast redan 1909.

Karl lämnar skeppet den 12. Kommer hem (Alnön?) den 15. Reser till Svenska Björn den 17. Reser därifrån till Öregrund den 20 och vidare till Stockholm dagen efter. Efter bröllopet den 23 lämnar de Stockholm den 26 och reser till Alnön. Den 8 juli reser de till Svenska Björn. Den 10, skriver Karl, *"får jag ordern att inställa mig som t.f. fyrmästare den 13 juli på fyrskeppet No 2 Almagrundet"*. Han tjänstgör som fyrmästare 13/7-9/8 samt 1/9-15/9. Dagen efter skall han tillsammans med maskinisten (Moëll) hämta "löjtnanten", löjtnant Halén. Denne tjänstgjorde som fyrmästare i stället för fyrmästare Gräsman som lämnat Almagrundet den 14 maj för att tjänstgöra på Grundkallen. Han måste dock återvända utan Halén och han konstaterar: *"mycket ledsen öfter att få återvända ombord för min mening var att få fara hem till min lilla älskade gumma få nu se när den lyckliga dagen kommer"*.

Han behöver inte vänta så länge. Den 21/9 kommer Halén med lotskuttern och Karl kan följa med den i land. Han har permission för att iordningställa det gemensamma hemmet. Innan det är klart bor de tillfälligtvis hos Annas bror och svägerska, lotsen (senare lotsförmannen) i Öregrund, August Holmgren och hans Hilma.

Glädjen varar till den 18/10 då han måste lämna sin unga hustru som han saknar mycket, mycket. På grund av storm måste han vänta i Sandhamn ända till den 26 innan han kan återvända till fryskeppet.

Efter en del anteckningar om arbetet ombord (bl.a. med ankarkättingen) skriver han: *"Den 19 oktober 1909 ingick i pensionskassan får 50 kr åt min hustru. Inbetalning i 15 år."*

Den 15 november hämtas löjtnant Halén för att tjänstgöra som t.f. lotslöjtnant i Göteborg och Karl är åter t.f. fyrmästare.

Härefter blir anteckningarna sporadiska och mindre ordnade. Uppgifter av ren yrkeskaraktär blandas med privata. Ibland antecknar han när de olika fyrskeppen läggs ut på sina stationer. Här finns recept på lutfisk och cement, uppgifter om kurser och distanser, väder och mycket mera. Tidvis förs noggranna anteckningar om inkomster och utgifter. Inkomsterna år 1910 uppgår till 1460,41 kr. År 1939, det år han går i pension, tjänar han 5473,58 kr varav 241 kr är pension.

Den 21 maj 1910 är en stor dag. *Idag har min älskade hustru skänkt mig två söner.* Det är de blivande lotsarna Sigurd och Erik som under sin tid i Lotsverket gick under beteckningen "Tvillingarna".

Den 23 februari 1912 råkar Karl ut för en mindre olyckshändelse. När han skall gå ner på fördäck och klargöra ankarspelet, faller han igenom en lucka ner på däck och skadar vänstra armen så att han måste iland för läkarvård och får stanna hemma till den 11 mars.

Den 15de Aprill 1912

Timade den svåra olyckan med den stora Hvita stjärnlinjens Oceanångare Titanic som kolliderade med ett isberg med 22 knops fart och sjönk med 1.700 människor. Af 2.340 blef 705 räddade.

Den 17de Aprill 1912 Var det Solförmörkelse 9/10 av soldiametern.

Den 14de Maj var Generalen hit och inspektera fartyget samt var mycket glad öfver att allt var snyggt samt mycket god ordning rådande ombord.

Den 29 maj 1914 föds Karls och Annas dotter Ingegerd och följande förordnande hittade jag bland hennes efterlämnade papper sedan hon avlidit i mars och maken i augusti 2003:

Kungl. Lotsstyrelsen D. N:o 983 L.
Till lotskaptenen i Stockholm

Vid föredragning denna dag af Eder skrifvelse den 16 dennes med ansökningar till den på förordnande lediga fyrmästarbefattningen å fyrskeppet N:o 2 Kopparstenarna har Kungl. Lotsstyrelsen, i enlighet med Edert förslag, förordnat fyrvaktaren å fyrskeppet Almagrundet Karl Borgström att tills vidare vara fyrmästare å fyrskeppet Kopparstenarna. Hvilket till Eder och vederbörandes kännedom härmed meddelas. Stockholm den 17 mars 1914.

Vilhelm Lindh

Det är intressant att notera att stavningsreformen år 1905, då bland annat stavningen av ord som *hvilket* och *af* ändrades, ännu inte slagit igenom.

Fyrskeppsstationen Kopparstenarna hade dragits in 1913 och jag vet inte var fyrskeppet Kopparstenarna nr 2 var stationerat. (Enligt Fyrsällskapets artikel om Kopparstenarna drogs det inte in förrän 1915).

Karl blev dock inte kvar länge på detta skepp. Åter till dagboken som nu tar stora steg. Den 14 juni 1914 blir Karl fyrmästare på No 5 Svenska Björn. Där stannar han till den 1 oktober 1919 då han lämnar fartyget för att den 15 oktober samma år tillträda tjänsten som fyrmästare på Finngrundet. Makarna har då fått sitt fjärde barn, dottern Olga, född 1917.

Här slutar dagboksanteckningarna i den första av de tre svarta böckerna. Anteckningar om livet på Finngrundet och hemma i Öregrund fortsätter i de två andra. "Livet" i böckerna är helt koncentrerat till sådant som väder och kostnader, t.ex. priset på maten ombord och utgifter för fastigheten i Öregrund. Där finns uppgifter om ryssjor och nät och om inköp av äppelträd. Särskilt noga anger han is- och väderförhållanden vid Finngrundet i samband med att skeppet går in för vintern. Det ligger dock ute över vintern flera år. Allt sådant antar jag att man finner i fyrskeppets journaler - förutsatt att de bevarats. Intresset för väderleken varade livet ut och han förde dagliga anteckningar om väder och vind.

I november 1925 har han med sig Erik ut till skeppet för att montera upp radion. Det kan inte vara någon annan än den ene av de två 15-åriga sönerna som hela livet var radioamatör, ett intresse som tydligen började tidigt. Cirka tio år senare tar Erik med sig en annan radioamatör hem till Öregrund och på så sätt träffar systemen Olga sin blivande man Vincent, som då var telegrafist på Grundkallen!

I anteckningsböckerna står ingenting om fritiden ombord men det är tydligt att Karl ägnade mycket tid åt att snickra och var mycket skicklig på det. Hustru och döttrar

*Vincent Sjöstedt
gift med Olga*

fick vackra och välgjorda syskrin och han snidade fotoramar och snickrade stolar, allt i björk. Antagligen tillverkade han skor år barnen då de var små. I verkstaden i Öregrund fanns en fullständig skomakarutrustning.

På Finngrundet blev Karl Borgström kvar till sin pensionering 1939.

Sedan min familj (dottern Olga med man och barn) lämnat Öregrund 1949 återvände vi till mormor och morfar varje sommar så länge de levde och hos dem träffades barn och barnbarn. Morfar var en ivrig trädgårdsodlare och fiskare. Han odlade grönsaker, frukt och bär och fiskade abborre, gädda, sik och ål. Han var ständigt verksam.

Jag minns min morfar som en mycket snäll människa. Jag har hört att han då och då hjälpte människor, bland annat med pengar. Tyvärr råkade han ut för en mycket tråkig sak mot slutet av sitt liv. En ung man som han hjälpt "tackade" för hjälpen genom att stjäla morfars motorbåt och sätta eld på sjöbod och båthus, även en eka strök med i ett fåfängt försök att dölja båtstölden. Båten återfanns så småningom (ommålad) och den sista sommaren i sitt liv byggde morfar upp sjöboden med hjälp av dottersonen Alf.

I juni 1959 firar Karl och Anna guldbrylllop och i november fyller Karl 80, till synes frisk och kry. Julen firar de hos sonen Erik med hustru Svea. Erik har efter många år som lots på Svartklubben blivit överlots i Gåsholma. Under besöket där insjuknar Karl och blir sängliggande. Erik och Svea vårdar honom fram till den 2 mars 1960 då han avlider.

Karl vilar nu på kyrkogården i Öregrund tillsammans med Anna, de två sönerna och dottern Ingegerd. De lever dock vidare i sina nio barnbarn, tolv barnbarnsbarn och hittills (2004) tio barnbarnsbarnbarn.

Artikeln skrevs alltså 2004. Av de nio barnbarnen lever i dag sex. Sonsonen Hans-Erik, maskinist i Salénrederiet, avled i cancer 57 år gammal. Barnbarnsbarnen är flera (än 2004) och nu föds nästa generation.

*Karl Borgström
gratuleras 1908 till
styrmans- och
befälhavarexamen*

Kaffestund i trädgården 1958.

SVENSKA FYRSÄLLSKAPET FYLLER 30 ÅR

1996 den 5 oktober bildades Svenska Fyrsällskapet vid ett möte i Stenstorp.

Helt rätt plats för bildandet av ett fyrsällskap på den ort där Gustaf Dalén föddes.

Sammanträdesplatsen var i Stenstorps vackra Tingshus från 1869 där Dalén muséet nu är inrymt.

Ett utdrag ur Ändamålsparagrafen i stadgarna lyder: *"Främja och utveckla intresset för och kunskapen om fyrar, fyrplatser, fyrskepp och andra sjömärken samt till dessa relaterande ämnen"*. En målsättning som varit en ledstjärna för styrelsearbetet.

Vi tänkte fira "födelsedagsbarnet" med att ge ut en jubileumsbok i november som kommer skickas till alla medlemmar.

Ett flertal olika författare kommer under vintern skriva om fyrsystemet ur olika synvinklar på hur det används och utvecklas.

Hipp Hipp Hurra

Janne Olsén

St. Mary's Optik

Keith Morton

ALK Association of Lighthouse Keepers

Översättning Maria Elsby

St. Mary's fyr sedd från havet. Vägen farbar vid ebb.

På den Viktorianska tiden var det livligt i Tyneside, med fraktfartyg som lastade och gav sig iväg med last av kol till London och andra platser. Det var också många fabriker vid Tyneside som alla eldades med kol som producerade enorma mängder rök och dimma. Detta resulterade i att det nästan alltid var en låg molnhöjd över området och fartyg som var på väg in i Tyne fann det extremt svårt att hitta infarten till hamnen. För att minska detta problem beslöt Trinity House att bygga två nya fyrar, en i norr på St. Mary's Island nära Whitley Bay och den andra i söder som gick under beteckningen Souter Lighthouse. Placeringarna valdes eftersom de var kända för att inte besväras av rökmolnen över området vid Tyneside.

St. Mary's lins av 1:a ordningen.

Fyren på St. Mary's Island, som byggdes 1898, hade en 1:a ordningens lins, som roterade med hjälp av ett lod som fick veva upp med jämna mellanrum av fyrvaktarna. Ljuskällan var försedd med en IOB d.v.s. Incandescent Oil Burner (liknande Lux-brännare). För detta måste oljan bäras uppför 137 trappsteg till lanterninen. Medan fyren var i drift var faktiskt en av fyrvaktarna, Neil Hargreaves, nu ordföranden i ALK. Han har berättat om hur

Brännaren tänds.

Oljekannan som användes för att bära upp bränslet till brännaren. Obs. skruvlocken på pipen och vid påfyllnadshålen. Detta för att undvika spill på vägen upp.

extremt kallt det var vintertid under tjänstgöring uppe i lanterninen, så kallt att han fick sitta tätt inpå brännaren för att få lite värme.

Omkring 1982 automatiserades St. Mary's fyr och linsen av 1:a ordningen transporterades till Trinity House's depå i Penzance för att lagras som reservlins. 1984 gjorde Trinity House en genomgång av det totala fyrbehovet och den slutsats man drog av undersökningen var att St. Mary's fyr inte behövdes. Följaktligen togs fyren ur drift den 31 oktober 1984

Fyrarnas automatisering tog fart under 1980-talet och till följd av denna drog man slutsatsen att depån för Trinity House i Penzance inte längre behövdes och följaktligen lades ner. Depån i Penzance omfattade många fyrartefakter och därför beslutades det att depån skulle göras om till ett fyrmuseum. Museet bemannades av volontärer och en av dem var Mike Millichamp, en gång ALK:s egen medlemssekreterare. I slutet av 2004 års säsong låste guiderna museet och sade att de såg fram emot påsken 2005 då museet skulle öppna igen. Tråkigt nog skulle detta inte ske eftersom de ekonomiskt ansvariga på Trinity House under vintern 2004/2005 hade upptäckt att man inte länge hade råd med museet då det ingick i en mycket dyr tillgång som skulle avyttras. I början av 2005 tvingades Trinity House att utrymma byggnaden och letade efter nya platser där artefakterna kunde ställas ut. En del föremål lånades ut till Hurst Castle som hade en del tomma utrymmen och detta blev starten på ALK:s fyrmuseum där – men det är en annan historia. Vid denna tidpunkt beslöt Trinity House att erbjuda fyren på St. Mary's Island att få tillbaka linsen – det var då ALK blev inblandat eftersom sekreteraren vid den tidpunkten var ingen mindre än Keith Morton.

Då St. Mary's fyr lades ner såldes den som turistattraktion till North Tyneside Borough Council. Besökarna ville se en lins i lanterninen så linsen som blivit över från fyren i Withernsea installerades här. Den var mycket mindre än St. Mary's original-

Linsen + pendeln från fyrskepp nr 21 uppställd i bottenplanet av fyren St. Mary.

lin sen skulle vara i fyrens bottenplan så att besökarna kunde se den när de klättrade upp till lanterninen. Eftersom det redan fanns en lins där måste denna först avlägsnas.

Så vart kunde fyrskeppslinsen flyttas? Det första förslaget var att tillfråga byggarna som höll på med att bygga bostäder där Chance Brothers fabrik en gång legat. Tanken var att den kunde installeras i entrén till ett av husblocken. Då man besiktigade på plats så verkade detta förslag vara lämpligt. Förslaget gick inte igenom, men en skola i omgivningen fick höra talas om det hela och föreslog att linsen kanske kunde placeras i skolan eftersom det som en del av deras undervisningsplan ingick att eleverna skulle lära sig om vad som föregick på Chance Brothers. Skolan skulle behöva betala för flytt och installation av linsen, men under skolchefernas försök att få loss medel för kostnadstäckning upptäcktes det att fyrskeppslinsen tillverkats av Stone Chance efter det att Chance Brothers hade lagt ner verksamheten. Då tappade skolan intresset för projektet eftersom linsen inte var ett föremål tillverkat av Chance Brothers. Nästa intressent som dök upp var ett lokalt museum som föreslog att linsen kanske kunde placeras på deras område, men också denna idé strandade då de inte hade någon tillräckligt stor lokal för att härberga linsen.

Undersökningarna fortsatte och det framkom att linsen kom från Fyrskepp nr 21. Detta fyrskepp var nu bevarat nere i Medway – ägarna var angelägna om att återfå linsen till sitt skepp och började undersöka möjligheterna att få fram medel för detta.

lin men möjliggjorde också att fler kunde besöka lanterninen samtidigt. Anhängare till den nedlagda fyren i Withernsea var aldrig glada över förflyttningen. En tid senare installerades en fyrskeppslins i St. Mary's bottenplan som besökarna kunde se då de klättrade upp till lanterninen. Vid tidpunkten för installationen var det okänt från vilket fyrskepp linsen med sin tillhörande balanspendel kom ifrån. Det sägs att den kom från ett skeppsvarv vid Tyne då ett fyrskepp hade konverterats till automatdrift. Hur kom linsen till fyren? Fortsättningen på historien är att uppdraget att frakta linsen gavs till det lokala militärförbandet att ha som en övning en söndagsmorgon. Exakt hur uppdraget utfördes är förborgat men utan tvekan var många människor involverade. Troligare är att linsen hittades i ett stenbrott och flyttades till fyren av vänner till St. Mary's fyr i samarbete med Pickford's Heavy Division.

Till följd av Trinity House's förslag att flytta tillbaka den ursprungliga linsen till St. Mary's fyr, beslutades det att den bästa placeringen av linsen

St. Mary's linsoptik uppmonterad på sin tillfälliga plats i varuhuset.

Vid samma tidpunkt insåg St. Mary's Vänner att de inte längre kunde driva verksamheten och skulle lägga ner den, men de hade en ansenlig mängd på sina konton. Vännerna ville verkligen att originallinsen skulle vara installerad på St. Mary's och man överförde kapitalet till ALK med förbehållet att pengarna skulle användas för att återinstallera linsen i fyren.

Mike Ennis, som var medlem i ALK, fick uppdraget att bli ansvarig ingenjör för återinstallationen av linsen. Mike, som nyligen installerat en visningslins i maskinrummet på Souters fyr, behövde en plats där linsen kunde packas upp och monteras ihop innan den nedmonterades och fraktades till fyren. Vid den tiden erbjöd North Tyneside Council ett utrymme på ett varuhus ungefär 4 miles inåt landet sett från fyren – dit skulle Trinity House leverera linsen.

Fyrskeppslinsen behövde fortfarande flyttas ut ur fyren så man använde en del av medlen som ALK nyligen hade fått. Ett lokalt företag anlätades för att montera ner fyrskeppslinsen och flytta den till fastlandet. St. Mary's ursprungsoptik skulle levereras till Whitley av en transportfirma i Bridgewater. Transporten skulle sedan återvända utan last så det gjordes upp om att utnyttja denna möjlighet för att ta fyrskeppslinsen till Fyrskepp nr 21 i Medway innan bilen återvände till Bridgewater. Så var transporten av fyrskeppslinsen löst.

Transporten av St. Mary's lins.

Linsen fortfarande i varuhuset.

Förberedelserna för att flytta St. Mary's lins till fyren hade påbörjats men då upptäcktes det att det fanns 2-3 övertäckta hål i golvet där linsen skulle placeras. Det stod klart att dessa hål inte hade använts på ett bra tag. Med stor möda avlägsnades locket över ett av hålen och det visade sig då finnas en grop under. I gropen fanns flera behållare som innehöll olja som använts vid tändning av brännaren; den återstående oljan pumpades ut och avlägsnades från platsen. Behållarna var inte som nu för tiden slutna utan liknade mer öppna fat upptill. Undersidan av konstruktionen som höll upp golvet på fyrens bottenplan var av tegel uppmurat i bågar, som för ett otränat öga verkade vara starkt. På det här stadiet blandade sig English Heritage in och ville att en byggnadsteknisk undersökning skulle göras. Olyckligtvis hade Trinity House's originalritningar förstörts i blitzen under 2:a världskriget.

Nu stoppades hela projektet eftersom man förstod att en byggnadsteknisk undersökning för att konstatera att golvet var tillräckligt stadigt för att tåla St. Mary's lins inte hade utförts. Till dags dato befinner sig linsen, som ägs av North Tyneside Council, fortfarande i deras varuhus. Emellertid finns det planer på att be om ett anslag från National Lottery för att kunna bli av med hålen under fyren, måla insidan av den och sedan installera originallinsen på St. Mary's bottenplan.

St. Mary's fyr sedd från land.

Vår ordförande, Jan Olsén, skickar, när det händer eller skall hända något, information till oss aktiva volontärer. En del är intern info medan annat kan intressera föreningens medlemmar. Här ett utdrag.

Redaktören

Sett från ordförandens horisont

Vad har hänt och vad kommer att hända den närmaste tiden?

ARVET

Vi har äntligen fått vårt depåkonto för att kunna genomföra delskiftet. Det är knepigt för en idéell förening att få det.

Lantmäteriet är inte heller klara med sina lagfartsändringar så fastighetsmäklarna kan komma igång.

FÅRÖ

Arbetet fortskrider. Med själva huset är c:a 70 % utfört. Vi har inte börjat med utställningsanpassningen.

För de som känner sig undersysselsatta avser vi bygga utställningen under vecka 17.

Ankomst den 18/4 och hemresa den 25/4. Går naturligtvis att vara där del av tiden. Vi har bokat alla husen den perioden. Det finns sex dubbelrum och några enkelsängar/bäddsoffor. Hittills är vi fem glada fyrsällskapare som anmält sig. Ta gärna med din käraste. Invigning planeras till den 12/6.

Den 20/1 skall vi ha ett avstämningsmöte på Fårö med SjöV och vår antikvarie.

ÖRSKÄR

Grundförutsättningarna är klara för start med det antikvariska underlaget. Nu skall timmer fällas och sågas så det finns panel samt övrigt som erfordras för att få ordning på fotogenboden.

NIDINGEN

Den 24/11 levererade Ulf Schloss och jag fyrmaterial till Nidingen. Föreningen Nidingens Vänner hyr ett av partornen. Renovering pågår där genom deras försorg. Avsikten är att utställningen skall vara i det tornet i väntan på att SjöV har hunnit renovera maskinhuset.

FYRFORUM

Ulf Schloss och jag har precis haft en avstämnning med SMTM. Några smärre saker återstår. Ett sista planeringsmöte blir i januari.

Planen är samling i Ystad den 8/5 kl 09.00 för avresa med buss.

Besöksmålen är Sandhammaren med fyrplatsen och sjöräddningsmuséet, Ystads inre fyr (kaffe), Smygehuks fyrplats (lunch) och som final Falsterbo fyrplats. Den 9/5 så avser vi genomföra föredrag i lämplig lokal i Ystad och återkommer om detta i Blänket nr 2.

JUBILEUMSBOKEN

Nästa år fyller vi 30 år. Avsikten är att vi skall ge ut en Jubileumsbok. Alla tänkta författare är kontaktade. De finns både inom och utanför vår förening.

Ulf Schloss är sammanhållande.

Jan Olsén

Bönan och Högbonden 16-20 september 2025

Anders Unosson

Bönans gamla fyr och fyrmästarbostad vid Gävle lotsplats

Hans Falk och jag åkte med hyrbilen till Karlsro, Norrköping och lastade fyrföremålen på tisdagen. Det var fem lastpallar som skulle till Bönan, Gävle samt Högbonden.

BÖNAN

På onsdag morgon for vi norrut till Gävle och Bönan.

Bönans gamla fyr byggdes 1840 och är sammanbyggd med fyrmästarbostaden. Det är ett 15,7 m högt torn med två röda och två vita väggar samt vit lanternin. Lysvidden med rovoljelampan var 6 M. Rovoljetanken finns kvar, och en rovoljelampa kommer att lånas ut från Sjöhistoriska museet. Då kan man visa hur den allra första belysningen var ordnad i Bönans fyr.

Nuvarande fyrtorn är 10 m högt och byggdes 1947. Karaktären då var Iso 6 s, med en lins av 6:e ordningen, 300 mm dioptrisk trumlin.

Peter Holmström (t h) lokalt ansvarig och Hans Falk från Fyrsällskapets styrelse

I museet i bottenvåningen finns lins och urverk komplett med maskineri, som mellan åren 1933-37 fanns i Eggegrunds fyr.

Bönan blev lotsplats 1911 och är statligt byggnadsminne sedan 1978.

Vi hade med oss AGA gasklipp K 130, Solventil, 500 mm lins och lykta 200 mm bl.a. Peter Holmström tog emot föremålen och visade runt i utställningen och i bostaden för fyrmästaren.

Bönans nya, och nuvarande fyr

Utställningen är mycket trevlig och visar kopplingarna till fyrverksamheten, lotsverksamheten och även tullens verksamhet.

Peter började genast att ställa i ordning de föremål vi hade med oss. Skall också försöka hitta plats på väggarna för att kunna hänga upp de sex vepor Fyrsällskapet tagit fram i samband med utställningen på Landsort. Dessa sex vepor beskriver fyrverksamheten generellt, som komplement till de lokala berättelserna.

Efter en förstärkt fika hemma hos Peter och hans fru Marianne for vi vidare norrut på småvägar efter kusten till Söderhamn där vi övernattade.

Torsdag morgon avresa norrut, även nu på småvägar kustnära. Vi passerade Stocka och Lunde, där vi tittade på monumenten över Ådalskravallerna 1931.

Målet för dagen var Barsta hamn, där vi var inbokade på vandrarhemmet. Rhode och Örjan driver vandrarhem och restaurang i Barsta och vandrarhemmet och caféet på Högbonden.

Fyrmästarens kammare

Högbondens fyr

HÖGBONDEN

Felix Thörnfeldt, Länsstyrelsen i Västernorrland är ansvarig för naturreservatet på Högbonden inkl byggnaderna runt fyren. Felix mötte oss på kajen i Barsta fredag morgon. Lastade ur bilen och ombord på m/s Ronja, som går i trafik mellan Barsta eller Bönhamn och till Högbonden.

Fyren ägs och sköts av Sjöfartsverket. En omfattande renovering pågår av fyren. Utvändigt är det mesta klart, förutom att det ska monteras ny ytterdörr. Invändigt återstår en del, bl.a. att installera en avfuktningssystem och återställa lampan i linsen. Idag är det en Sabik med ledljus, klipp och fotocell som sitter på räcket utanför lanterninen. Karaktären är Oc 10 s.

Föremålen transporterades från kajen upp till fyren med linbanan, och sedan med skottkärra fram till huset, med utställningen i källarvåningen.

Resan till Högbonden från Barsta tar bara drygt 15 minuter. Där blev det urlastning från båten och ilastning i korgen på linbanan. För Hans och mig tog det "en stund" att gå stigen och trappan upp till fyren. Linbanan tar c:a 3 minuter! Linbanan är helt nybyggd för några år sedan. Den gamla linbanan, som man passerar när man går stigen, är kvar men ej i drift. Länsstyrelsen planerar att kunna restaurera den gamla linbanan som ett kulturminne på platsen.

Trappan upp till fyren.

Bostadshuset, numera vandrarhem.

Fyren och bostadshuset.

Högbondens fyr byggdes 1909, och automatiserades 1964. Från 1952 sköttes fyren av fyrmästaren ensam. Tornets höjd är 14 meter, och lyshöjden över havet är 75 meter. Högbonden är Sveriges näst högst belägna fyr, Kullens fyr är högre, 78,5 meter över havet.

Vi hade med en lampväxlare med 2 x 1000 W och gas som reserv. Sådan hade tidigare funnits på Högbonden, men då med reservlampa 40 W och 10,3 V klippapparat och fotocell.

Vi hade med oss bl.a. en lampväxlare för 2 x 1000 W med gasläga som reserv. I fyren fanns innan pågående restaurering en lampväxlare med 2 x 1000 W 120 V och med reservlampa om 2 x 40 W, 10,3 V klipp och fotocell.

Tyvärr kunde vi inte komma in i fyren, då ingen nyckel fanns tillgänglig på ön. Men huset med tre våningar plus källarvåning kunde vi utforska, och även övernatta till lördag morgon.

I källarvåningen är utställningen placerad. Den har funnits i många år och visar med text, bild och diverse föremål hur det var att arbeta på en plats som Högbonden. De föremål vi hade med oss kompletterar utställningen med mera om själva fyren och fyrverksamhet.

Det finns bl.a. ritningar över huset och fyren, som man kunde beskåda. Flera av rummen som tidigare var vedförråd för fyrmästare och fyrvaktare används idag som rum i vandrarhemsverksamheten. Dusch finns på andra våningen, men utdass i form av mulltoa är det som erbjuds. Det saknas jord etc. för att kunna bygga infiltration liksom att en lösning med toatank inte är en funktionell lösning.

Felix Thörnfeldt kollar på kikaren i utställningen.

Nuvarande samlingsal, förr skolsal fram till 1921.

Huset är nyrustat för något år sedan. Översta våningen innehåller idag ett sovrum och en samlingsal. Där var skolsalen och lärarinnans rum när skolan fanns. Som mest bodde 21 personer på Högbonden, och skola fanns ända till 1921.

På fredag kväll hade Örjan ordnat med en god middag och vi kunde njuta av fyrljuset som spred sitt sken ut över havet. Efter en natt i fyrmästarns- respektive fyrvaktarns rum och frukost hämtades vi av m/s Ronja, som förde oss tillbaka till Barsta. Sen blev det bilfärd mot Stockholm, denna gång via E6, dit vi anlände vid 19-tiden lördag kväll.

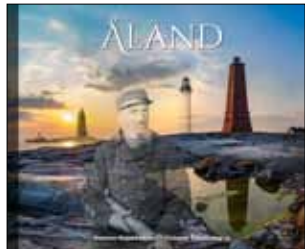

Bokrecension

Åland - Sjöriket

Utgiven av Finlands Fyrsällskap rf

Finlands Fyrsällskap publicerar intressanta böcker om fyrar i en ständig ström.

Den senaste är ett minst sagt imponerande praktverk i stort tungt format. Innehållet närmar sig en rad fyrar och fyrplatser på Åland. Det är ett synnerligen gediget arbete som nedlagts på research inom både texter och historiskt bildmaterial. Huvudansvarig redaktör är den outtröttlige fyrentusiasten Pekka Väisänen.

Boken är på 400 sidor och kräver en del av dess läsare. Man må vara oerhört intresserad av ämnet fyrar för att ta sig igenom all textmassa. Men väl fångad

i denna kan man se fram emot många timmars spännande underhållning. Detaljerade redogörelser om fyrar, deras historia och konstruktioner såväl som digra berättelser om skeppsbrott och på sina håll, med en hel del vrakromantik.

Verkets i särklass bästa läsning är utan tvekan de sjuttio sidorna om Bogskärs fyr mitt i Östersjön. Vad som omgett denna fyr och vad fyrpersonal där under åren fått utstå av vedermödor, är nära nog obegripligt i vår samtid. Sannolikt är detta den allra första gången Bogskär skildrats så ingående. Fyren på sin lilla klippa är annars idag endast en tyst, ytterst ensam betongklump påbyggd med ett på senare tid tillfört toppgarnityr inrymmande ett modernt belysningsarrangemang. Bogskär benämns i boken som "fyrarnas fyr". Men då har man nog förbisett Eddystone utanför Englands sydkust. Undertecknad, som besökte Bogskärs fyr på dess lilla bergstopp mitt ute i havet en stilla sommardag 2018, kan intyga att platsen är om inte direkt obehaglig så ändå långt ifrån gästvänlig.

Fler närgångna fyrschildringar i boken ges om Märket, Sälkärs samt Lågskär tillsammans med en handfull mindre fyrar och sjömärken i närliggande farvatten.

Boken redovisar även ett omfattande bildmaterial på fyr- och lotspersonalia. Troligen mest intressant för ålänningar och närboende som kanske har familjerelationer till vissa av dessa. Övrigt bildmaterial tar ordentligt för sig med fin repro med hög briljans både inom färgbilder och historiskt svartvitt material.

Magnus Rietz

Boken säljs endast av Finlands Fyrsällskap, inte i bokhandel, och kan beställas via adressen julkaisut@majakkaseura.fi samt via Sällskapetets webbplats majakkaseura.fi.

Mer information lämnas av Pekka Väisänen, ordförande för bokarbetsgruppen, Finlands Fyrsällskap rf, tel. +358 44 556 6707, majakkapekka@gmail.com.

Redaktören

Fyr- och skärgårdskryssning med Birka Gotland 26-27/5 2026

Återigen kryssar vi ut i fyrarnas tecken. Svenska Fyrsällskapets ordförande Jan Olsén och fyringenjörerna Ulf Schloss och Christian Lagerwall guidar dig igenom en värld fylld av fascinerande berättelser.

Njut av ett unikt tillfälle att se många fyrar i sköna maj, när skärgården visar sig från sin bästa sida.

70 FYRAR PÅ 21 TIMMAR.

Under kryssningen passerar vi 70 fyrar totalt varav 60 är skärgårdsfyrar. 10 fyrar är kust och havsfyrar. Några kända fyrar är Franska stenarna, Måsknuv, Viksten, Landsort, Almagrundet, Svenska Högarna, Svenska Björn/Bogskär, Flötjan, Lågskär, Tjärven, Söderarm och Morsken.

Vår färdväg går från Stockholm ut till Kanholmsfjärden. Sydvärt mot Nämdö - Jungfrufjärden och igenom Dalaröleden. Vidare så fortsätter vi sydöver mot Mysingen, förbi Danziger gatt mot Viksten och Landsort.

Därefter går vi till sjöss och håller oss kustnära så vi kan se Huvudskär, Almagrundet, Svenska Högarna, Svenska Björn och Bogskär. Sedan girar vi över mot Ålands skärgård och fyrarna Lågskär och Flötjan. ToR Mariehamn för att efter det besöket gå ut på Ålandshav där vi skall genomföra en anöring mot svenska kusten. Vi kommer övergå från havsnavigering till kustnavigering och sedan ingång till Söderarmsleden. Då berättar vi hur vi nyttjar fyrsystemet i denna navigation. När vi kommer in i farleden girar vi sydvärt in till Möjaleden. Ett magiskt område där vi får se ytterskärgården i helikopterperspektiv. Efter passage av Möja går vi in i huvudfarleden mot Stockholm.

Vi kommer genomföra föredrag i konferensanläggningen när vi under återresan har passerat Kanholmsfjärden.

Svenska Fyrsällskapets medlemmar får 2 veckors bokningsförtur till rabatterat pris.

Rederiet öppnar biljettsläppet för oss den **2 februari**. **Ange koden FYRAR.**

Vårt rabatterade pris är från 1158:- per person. Då ingår del i insidehytt för två, buffémiddag, frukost och guidning.

Koden Svenska Fyrsällskapets medlemmar skall använda är: FYRAR

Fartyget avgår från Stockholm, Tegelvikshamnen kl 17.00 den 26/5.

Vi kommer åter den 27/5 kl 14.30.

Boka på: www.birkagotland.se. Fyll i koden FYRAR i fältet för produktkod.

Läs mer om kryssningen på www.birkagotland.se/fyrar.

Detta är ett samarrangemang mellan Birka Gotland och Svenska Fyrsällskapet.

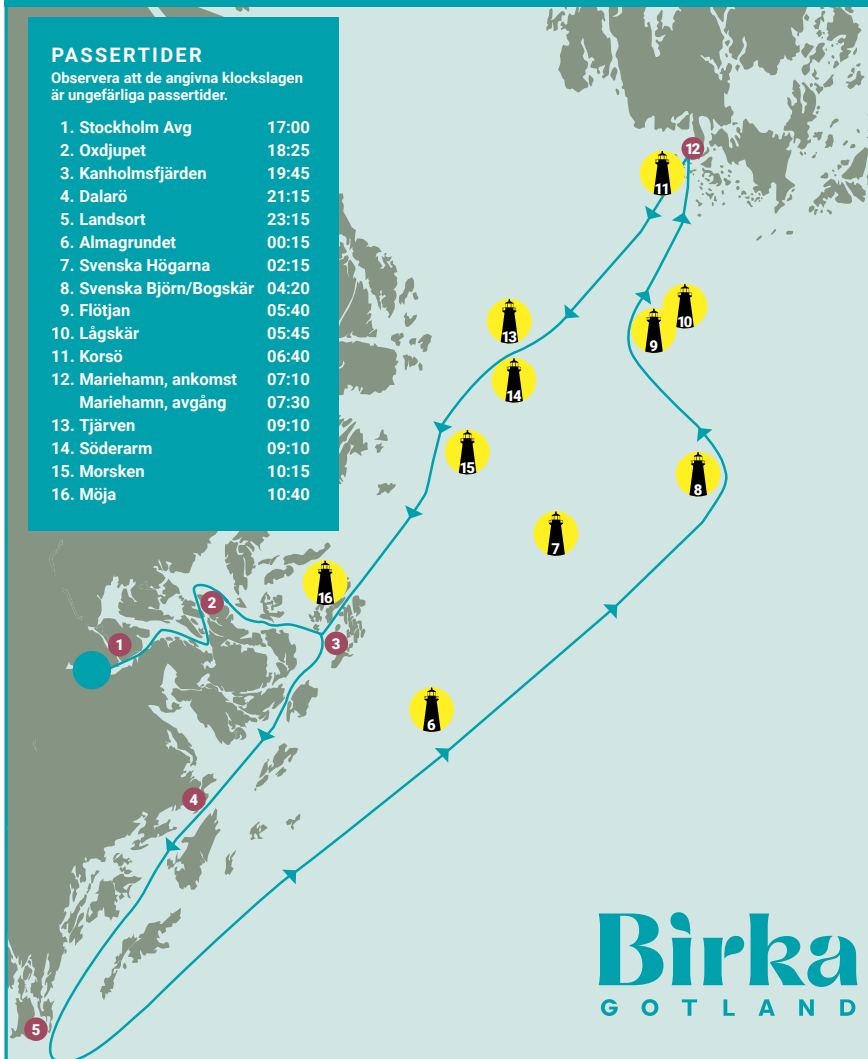
Fyr- och skärgårdskryssning

Vi kommer passera ungefär 60 stycken skärgårdsfyrar och 9 st havsfyrar

PASSERTIDER

Observera att de angivna klockslagen är ungefärliga passertider.

1. Stockholm Avg	17:00
2. Oxdjupet	18:25
3. Kanholmsfjärden	19:45
4. Dalarö	21:15
5. Landsort	23:15
6. Almagrundet	00:15
7. Svenska Högarna	02:15
8. Svenska Björn/Bogskär	04:20
9. Flötjan	05:40
10. Lågskär	05:45
11. Korsö	06:40
12. Mariehamn, ankomst	07:10
Mariehamn, avgång	07:30
13. Tjärven	09:10
14. Söderarm	09:10
15. Morsken	10:15
16. Möja	10:40

Birka
GOTLAND

***Vad händer** om eller när satellitnavigeringen störs eller helt försvinner? Har vi andra möjligheter inom landets gränser som kan göra att vi klarar oss ändå?*

Jan Olsén ger oss tillgängliga fakta.

Redaktören

SÄKER NAVIGATION NÄR SATELLITNAVIGERINGS-SYSTEMET ÄR STÖRT

Remmargrund. Den höga antennen är ViVa. Den lägre antennen till höger är Racon. Den runda mörkare "knoppen" är fyrljuset.

Foto: Jan Olsén

Sjöfarten har under många år kunnat navigera säkert med hjälp av satelliter. Nu när det systemet fungerar dåligt och ibland inte alls måste något annat till.

Racon systemet är en gammal beprövad teknik som finns på ett nittital platser runt vår kust. De finns främst i angränsningsområden eller i trånga farvatten typ Ålands förträngningen.

En radar är en radiosändare som sänder ut radiopulser som när pulsen träffar ett föremål studsar tillbaka till radarn. Då kan man på radarskärmen läsa av var pulsen studsade. På så sätt skapas det en bra bild på radarskärmen över var land och andra båtar befinner sig i förhållande till det egna fartyget.

Raconen skapar en svarscode i form av ett morsetecken som läses av på radarskärmen. Aktuellt morsetecken ses i sjökortet. Då är det enkelt att på radarskärmen läsa av var fyren med sin racon exakt finns.

Dagens alla raconer sitter monterade på kust och havsfyrar.

På vissa kustområden kan det vara svårt med radar att positionera sig exakt om kusten är jämn. Inget markant som sticker ut som syns optiskt eller på radarn. Då kan det vara svårt att precis finna sin position genom exempelvis bäring - avstånd.

Nattetid är det enkelt för då ser man fyrljuset. Är det nedsatt sikt blir även det svårt. Lösningen är då att förse kustfyrar i sådana områden med racon.

Just nu pågår utvärdering på Öland och Kapelluddens fyr. Själva raconen har monterats inne i lanterninen vilket också skall utvärderas. Majoriteten av alla raconer är monterade utomhus på fyren.

Platser som ska få racon är: Sandhammaren, Hanö, Utklippan, Ölands södra, Ölands norra, Hoburgen, När, Fårö och Gotska Sandön. Eventuellt kan Östergarnsholm också bli aktuell.

*Kullens fyr.
Den höga antennen
till vänster om fyren
avses användas till
ORMOBASS-systemet.
Foto: Ulf Schloss*

Lite mer nyheter.

ORMOBASS: Operational R-MODE Baltic Sea System. Detta är ett modernt mark-baserat radiosystem som har vissa likheter med det gamla DECCA systemet. Skälet till att detta system började utvecklas hänger också ihop med alla störningar i satelitsystemen. Det är ett EU projekt.

Systemet har starka sändare som är svåra att störa ut. Alla sändare sänder gemensamt där tidssignalen är synkroniserad.

Systemet kommer att finnas i Östersjön och i Öresund. Sverige skall ansvara för tre av sändarna. Sändarna till det gamla DGPS-systemet skall användas i Sverige. Sändarna som finns vid Hoburgens och Kullens fyrplatser är två av platserna. Systemet är tänkt att vara i full drift 2027.

Se YOU TUBE: R-Mode Baltic och klicka på bilden från Kullens fyrplats så visas en film om systemet.

Ännu mer nyheter.

Sjöfartsverket har systemet ViVa, Vind och vatten. Det är ett system som du kan ladda ner i din telefon eller dator och på så sätt titta på vädret just nu i form av vindriktning, vindstyrka och sikt. M.a.o. ingen prognos. De flesta av sändarna sitter på fyrar. Några bojar finns också.

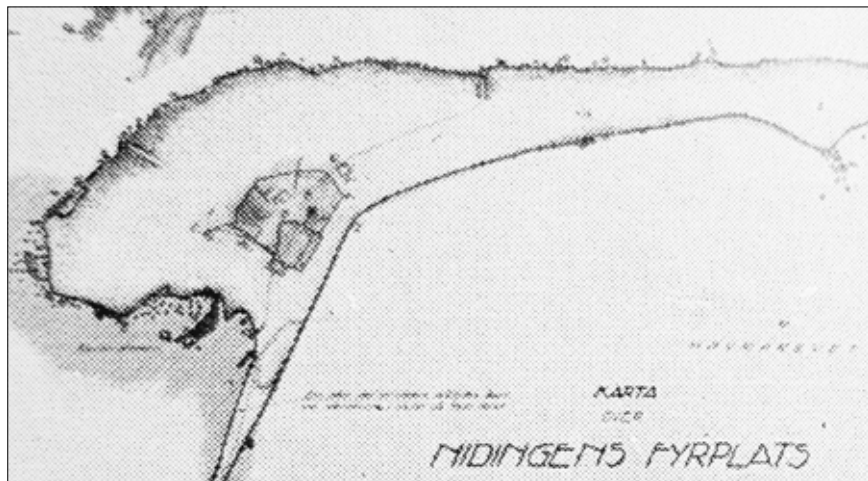
På några platser finns det avsevärt mer uppgifter. Uppgifter om Sjögång, Strömmar och Salthalt vill sjöfarten också ha. Det har att göra med små marginaler för stora fartyg. Strömmar kan påverka mycket i trånga farvatten och salt/sött vatten påverkar fartygens djupgående. Gå in och titta på fyren Måvholmsbådan i Göteborgs inlopp och fyrarna i Flintrännan Öresund, Flinten 7 och Flinten 16. (orange pluppar)

En fyr är inte bara ett ljus och ett signifikant utseende. Fyrarna har i många fall fler funktioner.

Navigare necesse est
Janne Olsén

KAUSAHAMNEN PÅ NIDINGEN

Göran Andersson

Hilmer Carlssons handritade karta över Nidingens fyrplats

Första gången jag vistades på Nidingen, 21 oktober - 10 november 2006, fick jag försöka lära mig namnen på öns olika platser. Det behöver man kunna därute, särskilt vid praktiska uppgifter, fågelobservationer och när dagboken ska författas.

Ett av namnen, Kausahamnen - eller "Kausan" kort och gott - fick jag aldrig någon djupare förklaring till av de erfarna "Nidingarna".

Den marina termen "kaus" förklaras av Wikipedia så här:

"Kaus är en förstärkning av metall eller plast som läggs in i splitsade öglor av tågvirke eller vajer för att skydda mot nötning. Den består av en halvcirkelformad profil anpassad för repets diameter som böjts till droppform."

Foton ur fågelperspektiv eller kartor över Nidingen visar att Kausahamnen på västra sidan, möjligen kan sägas ha en början till en kausliknande form. Men härledningen för "kausa" - riktig eller inte - återkommer jag till här nedanför.

Den halvcirkelformade hamnen, med sin öppning mot Västerhavet, syns bra på förste fyringenjören Hilmer Carlssons handritade karta över ön i hans bok "Nidingen - Sveriges första fyrplats" (Förlaget Nautic, 1946).

Kausan liknar en bukt med två naturliga skyddsarmar - vågbrytare: Hamnudden och Västudden. Men varifrån kommer benämningen kausa?

Det dröjde till häromåret, när min granne på sydöstra Öland sa något i stil med:
- Nej, nu måste jag åka ner till kåsan och se till båten!

Då ... först då förstod jag. Kausan och kåsan är samma sak!

T.v. om Nidingens nya fyr ses Kausahamnens breda bukt.

Foto: Patrik Tollgren Lazarov

Den öländska kåsan, för en liten båt, byggs i princip för hand med stora stenar, som baxas upp från kalkstensbotten i närområdet. Kåsorna längs östra ölandskusten - och de mer välbyggda kåsorna i Blekinge - verkar ha en större och en naturligt skapad motsvarighet på Nidingen: Kausahamnen!

Känner Blänkets läsare till fler platser i Sverige, som sedan gammalt har "kausahamnar" eller varianter av detta ord? Hör i så fall av er till mig.
Tack på förhand!

Göran Andersson

E-post: lack.home@aland.net

En kåsa på östra Öland

Vill du visa Hoburg fyr under sommaren 2026?

Föreningen Fyrtilsyn Gotland visar Hoburg fyr (som ägs av Sjöfartsverket) varje sommar under veckorna 25-33.

Fyren visas av frivilliga "fyrvaktare" dagligen kl 11-17 under en vecka.

Nytt för i år är att vi har ordnat en fyrutställning i maskinhuset, därför är det bra om du vet lite om fyrar och fyrliv.

Vi ordnar boende på Sjövärnsgården (ett dubbelrum med gemensamt kök o dusch) någon km från fyren.

Är du intresserad maila gost4808@hotmail.com och berätta om dig själv och vilken/vilka veckor du kan, så får du mer information.

Sista anmälningsdag 2026-03-01.

Göran Storm, "fyrvaktsansvarig"

Missa inte

att gå in på Fyrwiki. Här kan du hitta i stort sett allt som berör fyrar, fyrskepp, sjömärken, fyrteknik och fyrhistoria för svenska, norska, danska och finska fyrar. Det tillkommer dagligen något nytt. För tillfället mest om lotsplatserna utefter våra kuster. Lotsplatserna var mångdubbelt fler än fyrplatserna så det tar sin lilla tid för Leif Elsby (upphovsman och handhavare av Fyrwiki) att ta sig runt vår långa kust.

Vid en programuppdatering ändrades markeringarna på de många kartorna så nu måste flera tusen ändringar göras manuellt av Leif. Ett mördande men nödvändigt arbete.

Redaktören

Stämmer dina kontaktuppgifter i medlemsregistret?

Medlemsregister skall vara aktuellt annars går det inte att lita på. Vi vet inte om du ändrat adress eller andra kontaktuppgifter om du inte talar om det.

Fel adress kan göra att du inte får Blänket, fel mailadress att vi inte når dig.

Anmäl därför snarast eventuella ändringar av kontaktuppgifter till

Svenska Fyrsällskapet, mail medlem@fyr.org eller tel. 08-710 3333.

Redaktören

Till Esbjörn Hillbergs Minne

Svenska Fyrsällskapet har beslutat att inrätta projektbidrag till minne av dess grundare Esbjörn Hillberg. Syftet med bidragen skall vara att främja bevarande, tillgänglighet och kunskap kring svenska fyrar och fyrväsende. Två typer av penningbidrag kommer att delas ut, anslag eller stipendier.

Anslagen kommer att delas ut till ideella fyrvårdare och avser t.ex. bildandet av fyrvårdande föreningar, reparationsarbeten på fyrar, sjömärken och fyrutrustning, göra fyrar tillgängliga och andra ändamål som styrelsen finner lämpliga för att stödja Fyrsällskapets syfte.

Stipendier utdelas till enskilda personer som avser att göra forsknings- och faktainsamling kring fyrar och fyrliv. I samtliga fall gäller att fyrarna skall vara tillgängliga för besök av fyrintresserade och/eller vara till nytta för sjöfarande. Resultat från forskningsarbeten skall göras allmänt tillgängliga.

Ansökan skall innehålla redovisning av det planerade arbetet, dess ekonomi och eventuella bidrag från annat håll. Ansökan bör också innehålla en redovisning av den sökande organisationens eller individens tidigare verksamhet. **För att erhålla penningbidrag krävs medlemskap i Svenska Fyrsällskapet.**

Har du några frågor? Kontakta:

Ulf Schloss, tel: 0704 - 67 24 73,

e-post: ulf.schloss@telia.com.

eller

Christian Lagerwall, tel: 0723 - 15 16 76,

e-post: christianlagerwall@gmail.com

Ansökningar kan lämnas när som helst men behandlas två gånger årligen, i april och oktober.

Ansökan skickas till:

Svenska Fyrsällskapet, Box 1158, 131 27 Nacka Strand, e-post: info@fyr.org.

Styrelsen

Klubbmärken m.m.

OBS! Nytt beställningsförfarande

Du kan beställa nedanstående artiklar genom att maila **klubbprylar@fyr.org**. Du får då besked om vad som skall betalas in inkl. portokostnaden.

Du betalar sedan in pengarna på vårt

Bankgiro 5441-3174.

Skriv på talongen vad du beställt.

Porto är alltså inte inkluderat i priserna nedan.

Båtflagga med Svenska Fyrsällskapets logo, 31 x 20 cm, 230:-

Om fyrrar - de Pharis, en översatt avhandling på latin från 1722, pris 100:-

Fyrkortlek svenska fyrrar, 52+3 kort, pris 50:-

Klubbnål i emalj med logo, 30:-

Tygmärke broderat (6 cm högt) logo, 60:-

Keps, marinblå, broderad logo, 200:-

Fyrböcker utgivna av Svenska Fyrsällskapet

Jubileumsbok 20 år, 192 sidor, c:a 170 bilder, hård pärm,
ISBN 978-91-85581-77-1, pris 250:-

Fyrhandbok, 320 sidor, 450 bilder, hård pärm, 116 svenska fyrrar,
ISBN 978-91-975819-1-2, pris 100:-

Hur blir jag medlem i Svenska Fyrsällskapet?

Vi vet att Blänket studeras av flera som inte är medlemmar i Fyrsällskapet. Många hör av sig för att fråga hur man blir medlem och om det är några speciella krav. Naturligtvis inte! Människor är intresserade av fyror och Svenska Fyrsällskapet är en allmännyttig ideell förening som är öppen för alla.

Om du vill bli medlem skall du gå in på www.fyr.org och fylla i "Medlemsansökan" som du finner under "Bli medlem" alternativt maila oss på medlem@fyr.org eller ring oss på tel 08-710 3333. Därefter sänder vi en faktura till dig där det står ditt OCR/referensnummer. Inbetalning görs på bankgiro nr 5401-9344. Skriv även ditt OCR/referensnummer på inbetalningen. Årsavgift för enskild medlem är 200:-, för företag 1000:- och för föreningar 250:-. Majoriteten av medlemmarna är enskilda personer intresserade av fyror och fyrehistoria.

Som medlem får du vår mycket uppskattade tidning Blänket i färg fyra gånger per år. Tidningen är fylld med många intressanta och rikt illustrerade artiklar och nyheter om våra fyror.

När du har betalt din medlemsavgift sänder vi dig ett välkomstbrev innehållande våra klisterdekal, det senaste numret av Blänket samt det senaste numret innehållande verksamhetsberättelse, etc.

Vi arrangerar årligen 25-30 föredrag samt kortare och längre fyrresor. Du är mycket välkommen som medlem och att delta i våra aktiviteter som du också kan läsa om på vår hemsida www.fyr.org.

Hur gör man för att få en artikel publicerad i Blänket?

Jo, du kontaktar redaktören (kontaktuppgifterna står på omslagets insida) via brev, telefon eller mail. Manuskripten kan vara i elektronisk form eller handskrivna. Det gör inget om det finns stavfel eller att grammatiken haltar något. Det ordnar sig, huvudsaken är innehållet. ***Artiklar i elektronisk form skall lämnas som icke låsta Word-filer. Eventuella bilder skickas separat antingen som papperskopior (som Du får tillbaka efter skanning) eller som jpg-filer.*** Bilderna måste ha en upplösning som är godtagbar för tryckning, c:a 300 dpi.

Redaktören bedömer om och när en artikel skall publiceras. Då artikeln accepterats startar en brev-/mailväxling till dess att vi båda är nöjda med resultatet.

Det är väsentligt att aviserings- och manusstopptiderna hålls. Tro det eller ej men varje tidning innebär flera månaders arbete innan den går i tryck. Först till kvarn ..... så var ute i god tid.

Maria Elsby
Redaktör

Svenska Fyrsällskapet

Organisations nr: 802439-0216 Hemsida: www.fyr.org E-mail: medlem@fyr.org
Tel: 08-710 3333 BGnr: 5401-9344 (medlemsavgifter) BGnr: 5441-3174 (övrigt)
Bic/Swift: HANDSESS IBAN: SE30 6000 0000 0005 0942 0818

Styrelse

Ordf. Jan Olsén, Boda Byväg 13, 139 90 Värmdö, tel. 0706-223137
v.Ordf. Ulf Schloss, Alphyddevägen 8, lgh 1404, 131 35 Nacka, tel. 0704-672473
Skr. Björn Hedberg, Sankt Sigfridsg 83B, lgh 1302, 412 66 Göteborg, tel 0705-335822
Kassör Ann Holmdahl, Höggeröd 305, 473 92 Henån, tel. 0703-539550
Marie Cervin, Bommen 11, 439 94 Onsala, tel. 0704-700771
Anki Egelberg, Vipemöllevägen 113, 224 66 Lund, tel. 0705-118919
Leif Elsby, Terrassvägen 3, Stockevik, 451 78 Fiskebäckskil, tel. 0708-664972
Hans Falk, almagrundet@bahnhof.se, tel. 0706-935011
Christian Lagerwall, Hörngatan 20, 602 34 Norrköping, tel. 0723-151676

Blänket - Redaktion

Redaktör Maria Elsby, Terrassvägen 3, Stockevik, 451 78 Fiskebäckskil,
tel: 0707-804375, e-mail: maria.elsby@gmail.com
Leif Elsby, Terrassvägen 3, Stockevik, 451 78 Fiskebäckskil, tel. 0708-664972

Hemsida/Sociala medier

Ann-Louise Gustavsson, Hagbyvägen 11, 184 44 Åkersberga, tel. 0702-254340
e-mail: a-lo@telia.com

Fyrlexikon/Fyrwiki

Leif Elsby, Terrassvägen 3, Stockevik, 451 78 Fiskebäckskil, ,
mobil 0708-664972 e-mail: leif.e.elsby@gmail.com

Fyrpersonal

Maria Elsby, Terrassvägen 3, Stockevik, 451 78 Fiskebäckskil,
mobil 0707-804375, e-mail: maria.elsby@gmail.com

Internationella fyrdagen

Anki Egelberg, Vipemöllevägen 113, 224 66 Lund, tel. 0705-118919
email: egelberg@telia.com

Programkommitté Ostkust

Sammank. Jan-Bertil Sölvén, j.solvin@outlook.com, tel. 0734-445915
Marianne Brus, Bjurövägen 21, 742 96 Gräsö, tel. 0708-187897
Hans Falk, almagrundet@bahnhof.se, tel. 0706-935011
Christer Nettelbladt, Högbergsg. 83 lgh 1404, 118 54 Stockholm, tel 08-642 1776
Christian Lagerwall, Hörngatan 20, 602 34 Norrköping, tel. 0723-151676
Ulf Schloss, Alphyddevägen 8, lgh 1404, 131 35 Nacka, tel. 0704-672473
Anders Unosson, Splitsvägen 6, 139 55 Värmdö, tel. 0706-295786

Programkommitté Väst kust

Sammank. Marie Tilosius, Båtsman Lustigs gata 32, 422 57 Hisings Backa, tel 0705-545151
Ann Holmdahl, Höggeröd 305, 473 92 Henån, tel. 0703-539550
Göran Sernbo, Rörviksgatan 35, 421 65 Västra Frölunda, tel 0704-449843

Programkommitté Gotland

Sammank. Göran Storm, Lau Gumbalde 178, 623 62 Ljugarn, tel. 0705-601190
Lotta Hanell, Lau Mattsarve 205, 623 62 Ljugarn, tel. 073-7071 1980

Programkommitté Syd

Sammank. Gay Thelander, Bagarevägen 14, 294 38 Sölvesborg, tel. 0768-464827
Fleming Eklund, Svartgränd 2, 271 43 Ystad, tel. 0705-180671
Anders Mårtensson, Tegnérsgatan 16, 392 54 Kalmar, tel. 0708-675927

Revisorer

Revisor Ulf Sörvik, Mölndalsvägen 27, 412 63 Göteborg, tel. 0736-731030
Revisor Johan Rosén, Doktor Forselius gata 26, 413 26 Göteborg, tel. 0706-101219
Rev.suppl. Kenneth Odéus, Prinsgatan 3, 413 05 Göteborg, tel. 0705-680859

Valberedning

Sammank. Vakant
Vakant
Marie Tilosius, Båtsman Lustigs gata 32, 422 57 Hisings Backa, tel 0705-545151

Valberedningens sammansättning kommer att ändras!

Medlemsavgifter för 2026

Om du vill bli medlem skall du gå in på www.fyr.org och fylla i Medlemsansökan som du finner under "Bli medlem" alternativt maila oss på medlem@fyr.org eller ring oss på tel. 08-710 3333. Därefter sänder vi en faktura till dig där det står ett OCR/referensnummer vilket du skall ange när du betalar.

Medlemsavgifterna är:

Enskild medlem bosatt i Sverige	200 kr
Ideell organisation i Sverige	250 kr
Företag/Myndighet i Sverige	1000 kr
Medlem bosatt utomlands	Addera 100 SEK till avgifterna ovan

Medlemsavgift inbetalas på Bankgiro konto nr 5401-9344. Glöm ej att ange ditt OCR/referensnummer du fått.

Medlemmar bosatta utomlands kan betala via IBAN: SE30 6000 0000 0005 0942 0818
Bic/Swift-code: HANDSESS.

Medlemsavgift som betalas efter 1 oktober ett år gäller även för nästa år.

Hävringe Båk

Foto: Jan Hopfinger